

Nr 3

Utrikesutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition om förklaring enligt artikel 46 i Europarådets konvention angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

Genom en den 27 januari 1966 dagtecknad proposition, nr 33, vilken hänvisats till utrikesutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av till propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokoll över justitieärenden samma dag föreslagit riksdagen att på sätt varom föredragande departementschefen hemställt samtycka till att Sverige förklarar sig godkänna den europeiska domstolens för de mänskliga rättigheterna behörighet att uppta tvister enligt Europarådets konvention angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

Europarådets konvention den 4 november 1950 angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna trädde i kraft den 3 september 1953. Enligt konventionen skall två organ upprättas för att trygga efterlevnaden av dess bestämmelser, nämligen en kommission och en domstol.

Enligt konventionens artikel 48 kan mål hänskjutas till domstolen endast om den berörda staten eller de berörda staterna är obligatoriskt underkastade domstolens jurisdiktion eller i det aktuella fallet samtycker till att målet hänskjutes till domstolen.

Obligatoriskt underkastad domstolens jurisdiktion är stat som avgivit förklaring att den erkänner att i alla frågor om tolkning eller tillämpning av konventionen domstolens jurisdiktion är tvingande i och för sig och utan särskild överenskommelse. En sådan förklaring kan förenas med villkor om ömsesidighet i förhållande till övriga konventionsstater och även avges för viss tid.

Frågan om Sveriges erkännande av domstolens jurisdiktion har vid ett flertal tillfällen, senast vid föregående riksdag (UU 1965: 4), behandlats i riksdagen i anledning dels av motioner i ämnet, dels av rekommendationer från Europarådets rådgivande församling, men har icke föranlett någon riksdagens åtgärd.

I propositionen framhålles att de erfarenheter som vunnits i domstolens verksamhet är begränsade. Sedan Danmark och Island redan tidigt och numera även Norge godkänt domstolens behörighet föreligger emellertid skäl att taga upp frågan om svenskt erkännande av domstolens behörighet till förnyad prövning.

I likhet med vad som varit fallet för Danmark och Island föreslås att giltighetstiden fastställas till fem år. Vidare föreslås dels att godkännandet förknippas med ömsesidighetsvillkor, dels ock att detta skall avse domstolens behörighet enligt såväl konventionen som dess tilläggsprotokoll nr 1 och 4.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot vad som framförts i propositionen, hemställer,

att riksdagen måtte med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition medgiva att Sverige avger förklaring med det innehåll, som angivits i propositionen.

Stockholm den 15 april 1966

På utrikesutskottets vägnar:

BIRGER LUNDSTRÖM

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Lundström, John Ericsson, Holmberg, Möller och Palm;

från a n d r a kammaren: fru Renström-Ingenäs, herrar Alemyr, Hedlund, Bohman, Wedén, Mellqvist, Allard och Gustafson i Göteborg.